

UČTE SE NAVZÁJEM

2Tm 2,1-7, Ef 4,11-16

Tak už se to pomalu zase blíží. Ještě deset dní a je tu nový školní rok. Naši školáci by se při té představě asi začali ošívát a řekli by mi, ať s tím neotravuji, že si ještě chtějí těch deset dní pořádně užít. Když jsem už několik dní před koncem naší dovolené začal pomalu manželku připravovat na to, že už jen tolik a tolik dní, a pojedeme domů, cenila na mě zuby. Asi je to normální. Vždyť, kdo z nás se už nemůže dočkat konce prázdnin nebo dovolené jen proto, že už se nemůže dočkat nástupu do lavic či kanceláří? A protože přeci jen ještě trvá doba prázdnin a dovolených, nevím, nevím jak u vás pochodím, když vás dnes budu obtěžovat slovy jako „učitel, žák, vzdělávání“. Rád bych dnes pověděl něco o tom, že jako křesťané můžeme být jak žáky, tak i učiteli.

Jak jistě víte v nz církvi nabývá role „učitelů“ velkého významu. Učitelé se objevují v seznamech charismat, zvláštních Božích darů ke vzdělávání církve (Ef 4,11; Ř 12,7). Vyučují druhé v porozumění Božímu slovu a životu podle Božího slova. Většinou asi také máme asi zato, že ten úkol učit, je zaměřen především na učitele a pastýře v církvi, tedy na ty, kdo jsou k takovému úkolu kázání a pastýřské péče zvláště obdarováni (povoláni) a pověřeni církví (ordinováni). Byli to přece především apoštolové (jako např. Pavel), kdo kázali a konali pastýřskou péči, pak jejich spolupracovníci (jako např. Timoteus) a po nich další představitelé sborů a církví (starší sborů). Jakoby se tedy to slovo o předávání učení týkalo jen kazatelů, farářů, biskupů atd.

Něco na tom jistě je. Kazatelé a starší jsou v čele a mají to jako svůj hlavní úkol – kázat, vyučovat a duchovně vést druhé. Přece však v NZ vidíme, že do tohoto učednického procesu jsou a mají být vtaženi i další křesťané. Ano, každý nebude kazatelem či misionářem, ale přece bychom měli být schopni vydávat svědectví o své víře a o svém vztahu s Bohem. Každý křesťan by měl být schopen a ochoten duchovně růst a pomáhat k růstu i ostatním. Někdo ve sboru třeba není kazatelem, ale je už dlouhá léta křesťanem, už je zakotven ve víře a zdravém učení, ale zůstává s tím osamocen. A přitom má jistě mnoho zkušeností a moudrosti, že by mohl nějakým způsobem povzbuzovat a modlit se za jiné, třeba mladé křesťany.

Často to tak ale nefunguje. Proč? Myslím že slabina je někdy na straně kazatelů i členů sboru. Kazatel někdy nechce vtahovat do zápasu o duchovní růst sboru další. Je to pracné intenzivně se věnovat dalším, kteří by mohli sloužit. Vyžaduje to mnoho času a nejistého úsilí. Kazatel někdy také může mít pocit, že je to především jeho úkol a ostatní ke spolupráci ani nepřipustí. Ale i ze strany členů sboru může být nějaký zádrhel v cestě k učednickému modelu církve. Členové sboru mohou např. trpět obavou, že nejsou dost způsobilí duchovně sloužit druhým, že jsou málo vzděláni, že ten kazatel to přeci jen umí lépe.

Na cestě k učednické církvi může být mnoho překážek. Ale přece se tomu nemůžeme vyhnout, chceme-li, aby církev zrála ve víře a byla vybavena ke službě v hlavách i v údech. Jistě se od členů sboru nečeká služba plně profesionální nebo v takovém rozsahu jako u těch, kdo jsou církví ordinováni k duchovenské službě. Zato lze očekávat službu srdečnou, z lásky, byť třeba ne tak rozměrnou. A to můžeme činit různým způsobem – tak jak nás Pán vybavil: můžeme se s druhými a za druhé modlit. Nebojme se to druhému navrhnout či takový návrh přijmout. Nebojme se druhého povzbudit slovem potěšení, slovem Písma. Nebojme se citlivým způsobem druhému připomenout Boží cestu, když z ní očividně odchází. Ptejme se jeden druhého, co prožíváme, navštěvujme se a to nejen mezi blízkými, ale zkusme pozvat třeba někoho, kdo u nás nikdy nebyl. Vydávejme si navzájem svědectví o tom, co v našem životě koná Bůh. Svědčme si i o tom, co nás trápí a co nezvládáme a kde potřebujeme Boží pomoc. Nebojme se spolu hovořit o duchovních věcech.

K takovému způsobu sdílení nás vedou různé výzvy NZ. Např.: „*Podobně starší ženy ať se chovají důstojně, ať nepomlouvají a nepropadají přílišnému pití vína. Ať vyučují mladší ženy v dobrém a vedou je k tomu, aby měly rády své muže a své děti, byly rozumné, cudné, staraly se o domácnost, byly laskavé a poslouchaly své muže, aby Boží slovo nebylo zneváženo*“ (Tt 2,3-5). Zde je výzva ke starším, zkušeným ženám, aby vyučovaly a vedly mladší ženy. Jsou otázky, ve kterých bude mnohem lépe mladé ženě sloužit starší zkušená žena než třeba kazatel – třeba v otázkách, jak být dobrou manželkou. Nebo: „*Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch*“ (Ko 3,16). Opět výzva k učení. Kdo koho má učit? Apoštolé církev? Kazatelé sbory? Jistě také, ale tady je psáno: **navzájem se učte!** Jinde zase Pavel Píše: „*Mám o vás jistotu, bratři moji, že jste plni dobroty, máte hojnost veškerého poznání a sami se dokážete napomínat navzájem*“ (Ř 15,14). Křesťané v Římě byli plni dobroty a veškerého poznání. Byli tak vyučeni Bohem a svými učiteli, že byli schopni sdílet se o Božích věcech sami mezi sebou, navzájem. A ještě jinde Pavel píše: „*Proto se navzájem povzbuzujte a buďte jeden druhému oporou, jak to již činíte*“ (1Te 5,11). Být si oporou můžeme přeložit také jako „budujte jeden druhého“ (ČSP, viz Kral.:

vzdělávejte jeden druhého). I tady Pavel předpokládal, že se křesťané v Soluni budou navzájem, jeden druhého povzbuzovat a duchovně budovat, vést se navzájem k hlubšímu poznání Boha a jeho cest.

Z NZ nám vyvstává obraz církve, kde hlavní zodpovědnost za vzdělávání, vyučování, povzbuzování, kázání i pastorační práci nesou pověřeni a k tomu oddělení služebníci (tehdy apoštolové a starší, dnes u nás nejčastěji kazatelé a starší), ale nebyl by to úplný obraz církve. Pavel před námi rozehrává zápas o růst církve v mnohem barvitějších polohách. Nejen kazatelé a starší, ale všichni členové církve mají být vtaženi do procesu růstu, budování, učení se a učení druhých. Ne všichni budou stát na kazatelnách nebo kázat zástupům. Mnohem větší prostor pro členy je ovšem **uvnitř společenství**, ve vzájemných vztazích a ve snaze navzájem se povzbuzovat ve víře, budovat se, duchovně růst, modlit se za sebe navzájem. Zárukou živosti církve není jen schopný kazatel, který vše dobře obslouží. Zárukou živosti církve bývá spíše ono „navzájem, jedni druhým, vespolek“. S tím živost církve stojí i padá.

Co k takovému obrazu živé církve budující se navzájem může pomoci?

1) Učme se přijímat jeden druhého jako dar Boží. Považme jaký poklad skýtá každé křesťanské společenství. Kde je křesťan, tam je zkušenost víry, tam je zkušenost s Bohem, tam je ukryt poklad. Ne vždy nám to úplně dochází, že ve druhém, v bratru a sestře, je ukryt ten největší poklad, Kristus sám. A je-li v nás Kristus, pak chce být sdílen, pak máme co sdílet a předávat jeden druhému.

2) Učme se sdílet i o duchovních věcech. Sdílení není konverzace. Konverzovat dokážeme celkem dobře – o počasí, o dětech, o sportu, o politice. Ale sdílení je něco hlubšího. Sdílení jde do hloubky naší osobnosti, kam není snadné jen tak někoho pustit. Do hlubin svého srdce se raději někdy nevydáváme ani my sami. Ale jak slavné je, když dokážeme to, co z Krista nosíme v hloubi duše sdílet s někým druhým. Jsme schopni i v tomto našem malém společenství podělit se s druhými o to, kým pro nás je Kristus, co v našem životě koná? To je povzbuzení. Máme pro to prostor? Nepotřebujeme ho víc? Kdo jste byli na sb. dovolené, nebyli jste osloveni a povzbuzeni večerem svědectví?

3) Učme se, abychom byli připraveni učit druhé. Pavel píše, že v nás má přebývat slovo Kristovo v celém jeho bohatství. Využívejme příležitosti k biblickému vzdělávání, čtme křesťanskou literaturu, poslouchejme kázání, veďme duchovní rozhovory nad Biblií a to nejen pro své vlastní obohacení, ale abychom měli zásobárnu, ze které budeme moci povzbuzovat druhé. Tím, že se sami učíme rozumět Božím cestám, můžeme pak svou zkušeností a svou mírou poznání třeba posloužit někomu dalšímu.

4) Budujme se společnými modlitbami. O tom, že společná modlitba vytváří duchovní atmosféru společenství, jistě není sporu. Ale mějme na paměti, že společná hlasitá modlitba má v sobě také prvek didaktický; vzdělává celé společenství. Modlitba je kromě volání k Bohu zároveň i krátkým vyučováním. Ten, kdo se modlí, vlastně také učí druhé tomu, jak rozumí Bohu, Božím slibům. Tím jak se modlíme dáváme najevo, k čemu jsme v duchovním životě dospěli a (možná nevědomky) to sdílíme s druhými. I modlitba duchovně buduje a vzdělává společenství. Nejen tím, za co prosí, ale také tím že ukazuje čemu, komu a jak věří.

Dnešní biblická slova nás vtahují do zápasu o vzdělávání církve. Kéž nám dnes zazní onen důraz apoštolův: „navzájem, vespolek, jedni druhým.“ Tvořme společenství, kde duchovní sdílení nebude výjimkou. Navštěvujme se. Co se jen dá zažít při návštěvě, kdy je klid a čas a důvěrnější atmosféra. Ty třeba sice sám hezky duchovně žiješ, ale užitek z toho nemáš mít jen ty sám. Bůh v tvém životě jedná a oslovuje tě svým slovem, aby se to stalo svědectvím i pro druhé. Nebojme se využít i příležitost krátkého svědectví při shromáždění. Když se dívám do našich lavic, vždyť to je plné skladiště zkušeností a poznání. Jeden zralý, zkušený křesťan vedle druhého.

Kéž by to bylo více mezi námi patrné, že: „*Když se shromažďujeme, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha ... Všecko ať slouží společnému růstu*“ (1K 14,26), tak popisoval Pavel církev v Korintu. Kéž by ta pestrost našich obdarování a zkušeností mohla přijít více ke slovu i mezi námi.

Díky Bohu za to, kde se tak již děje – o tom, kde to tak je, víte nejlépe vy sami.

Všichni jsme žáky v Boží škole; to asi přijímáme celkem dobře. Všichni se celý život učíme od Krista. Ale stejně platí, že všichni bychom se do určité míry mohli stát zároveň i učiteli. Nemusíme vyučovat z kazatelen, ale máme svědectví života, které může povzbudit druhého, máme modlitbu, která může ukázat druhému jak se modlit. Buďme tedy pilnými žáky v Boží škole, ale přemýšlejme i o tom, zda se od nás nečeká, že můžeme někdy být také učiteli, zvláště, žijeme-li ve víře již deset, dvacet či více let.

„*Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch.*“ AMEN

22.8.2010 M. Žemlička